

بحثی درباره رقابت ربات‌ها با نویسنده‌ها

علیرضا طبایی درباره جلو زدن ربات‌ها از شاعران و نویسندگان می‌گوید که اگر ربات‌ها بتوانند مثل انسان حس و عاطفه داشته باشند، ممکن است بتوانند کارهایی را انجام دهند و آثاری را عرضه کنند اما این تقریباً محال است.

علیرضا طبایی درباره جلو زدن ربات‌ها از شاعران و نویسندگان می‌گوید که اگر ربات‌ها بتوانند مثل انسان حس و عاطفه داشته باشند، ممکن است بتوانند کارهایی را انجام دهند و آثاری را عرضه کنند اما این تقریباً محال است.

این شاعر و منتقد ادبی در گفت‌وگو با ایسنا و در پی اظهارنظر مطرح شده از سوی کازوئو ایشی گورو، نویسنده انگلیسی ژاپنی تبار برنده نوبل ادبیات مبنی بر این که «در آینده پیش رو ممکن است ماشین‌ها با رمان نویسان رقابت کنند و شاید از آن‌ها پیشی بگیرند»، در خصوص احساس خطر شاعران و نویسندگان ایرانی درباره خلق آثار ادبی از سوی ربات‌ها به واسطه هوش مصنوعی و امکان سنجی این مسئله اظهار کرد: آن‌چه در حال حاضر مورد نظر است، این است که به قول استاد سخن، سعدی، «رسد آدمی به جایی که به جز خدا نبیند»؛ انسان پیشرفت می‌کند و مرزهای هنر، علم و دیگر مرزها را درمی‌نوردد و فراتر از آن‌چه تصور می‌کند، جلو می‌رود.

او سپس با اشاره به ضرورت وجود حس و عاطفه در ربات‌ها برای خلق اثر ادبی گفت: این را که در آینده چه پیش می‌آید، نمی‌توان تایید یا نفی کرد اما اگر ربات‌ها بتوانند مثل انسان حس و عاطفه داشته باشند و امکان بروز عواطف شان را پیدا کنند، ممکن است بتوانند کارهایی را انجام دهند و آثاری را عرضه کنند اما این تقریباً محال است.

طبایی افزود: همه کسانی که دستی در کار تامل و تعمق درباره انسان دارند، می‌دانند که انسان موجودی است با لایه‌های متعدد و تودرتو. امکان این که بتوانیم کنش و واکنش‌های انسان را در برابر هر رویداد تازه‌ای از آهن، پیچ، مهره و پلاستیک ببینیم انتظاری محال است؛ چون ربات‌ها از مجموعه این‌ها و مغزهای مصنوعی تشکیل شده‌اند و بنابراین با توجه به این که امکان پرداختن به لایه‌های درونی ذهن و اندیشه انسان را ندارند، بعید است که بتوانند در آینده آثاری ادبی عرضه کنند.

او در ادامه به احتمال تشابه آثار ادبی تولیدی توسط ربات‌ها به آثار انسان‌ها اشاره و بیان کرد: تصور می‌کنم اگر هم ربات‌ها بتوانند چنین کاری انجام دهند، حداقل نمود و سطح پایینی از همان چیزهایی را عرضه خواهند کرد که انسان‌ها عرضه کرده‌اند و چیز تازه‌ای به ما نخواهند داد. چون خروجی در همان حدی است که به آن‌ها داده شده و در همان حد ممکن است چیزهایی را عرضه کنند، اما این خروجی فاقد نوآوری، ابداع و آن حس زیبایی و طراوت و در یک کلام خلاقیت است.

علیرضا طبایی همچنین در مورد امکان تطابق زبان فارسی با زبان ماشین و پیشی گرفتن زبان انگلیسی از زبان فارسی در خلق اثر ادبی توسط ربات‌ها گفت: این که انسان بتواند مرزهای تازه‌ای را درنوردد هیچ بعید نیست ما اکنون واقعا نمی‌توانیم قضاوت کنیم که انسان تا چه مرحله‌ای می‌تواند پیش برود و ربات‌ها تا چه مرحله‌ای می‌توانند خرق عادت کنند، باید درک این مسائل را به آیندگان حواله دهیم.

این شاعر در پایان اظهار کرد: با این حال من تصور می‌کنم هیچ بعید نیست که انسان با توجه به خلاقیتی که در وجودش به ودیعه گذاشته شده، بتواند بازآفرینی را در ربات‌ها لحاظ کند. خلاقیت تنها چیزی است که امکان ندارد بتوان آن را در چیزی مصنوعی دمید، از دید من تقریباً غیرممکن است، اما دنیای شگفت‌انگیزی است. انسان در برابر شگفتی‌هایی که می‌بیند به جز حیرت از او کاری برنمی‌آید.

ایسنا